

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ – ДІЄВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАПОБІГАННЯ ВИРОБНИЧИМ РИЗИКАМ

Воронцов С.В., Струкова Ю.А., Шульга А.І.

Науковий керівник – Данова К.В., канд. техн. наук

У 2018 р. в Україні схвалено Концепцію реформування системи управління охороною праці в Україні, яка визначає принципи, основні напрями та завдання побудови системи організації безпеки та гігієни праці в Україні на основі ризикоорієнтованого підходу для забезпечення впровадження стандартів Європейського Союзу. Концепцію спрямовано на реалізацію положень Національної стратегії у сфері прав людини, Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також низки інших законодавчих актів.

Актуальність прийняття Концепції обумовлена тим, що діюча система управління охороною праці на всіх рівнях сформована за принципом “коригувальних дій” (реактивним принципом), тобто реагування на небезпечні випадки та ситуації, а не за принципом “запобіжних дій” (проактивним), тобто профілактики небезпечних випадків та ситуацій, що унеможлиблює визначення пріоритетності профілактичних заходів з безпеки та гігієни праці на кожному з етапів діяльності підприємства.

Запровадження національної системи запобігання виробничим ризикам, заснованої на принципах усунення небезпек, оцінюванні, контролі ризиків та управлінні ними, є головним механізмом, що застосовується багатьма країнами світу для ефективного і дієвого заохочення до створення безпечних і здорових умов праці як на державному, регіональному, галузевому і місцевому рівні, так і на рівні окремого підприємства і робочого місця.

Реалізація Концепції забезпечить розроблення механізму формування та функціонування дієвої системи запобігання виробничим ризикам і заохочення до створення безпечних і здорових умов праці, яка ґрунтується на принципах усунення небезпек, оцінювання, контролю та управління ризиками, що сприятиме:

- підвищенню рівня захисту життя та здоров'я працівників;
- зниженню рівня та зменшенню частоти виробничого травматизму, аварій та професійних захворювань;
- формуванню культури безпеки та гігієни праці;
- підвищенню ефективності діяльності інспекції праці;

- запровадженню ефективної системи реєстрації нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, повідомленню про такі факти та проведенню відповідних розслідувань;
- підвищенню відповідальності роботодавців за створення належних умов праці та безпечного виробничого середовища;
- спрощенню законодавства щодо безпеки та гігієни праці та зменшенню адміністративного і регуляторного навантаження на роботодавця;
- запровадженню механізму покращення умов безпеки та гігієни праці для працівників і відповідних економічних стимулів;
- посиленню чесної конкуренції, розширенню доступу українських підприємств до міжнародного ринку та підвищенню їх конкурентоспроможності на такому ринку;
- покращенню інвестиційного клімату в Україні;
- поступовій імплементації норм Європейського Союзу в національне законодавство.

ОСОБЛИВОСТІ БІОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА

Підкопай Б.Н., Перехода К.О., Тарас В.А.

Науковий керівник – Абракітов В. Е., канд. техн. наук, доцент

На сьогоднішній день, враховуючи епідемію невідомого вірусу в Китаї та його небезпеку для світу, особливо гостро постає проблематика біологічних чинників виробничого середовища. Знання особливостей даних чинників та способів їх ідентифікації, а також способів їх усунення дає можливість фахівцям з охорони праці попередити та мінімізувати ризики виникнення масових випадків захворювань працівників на ввірених підприємствах, що в свою чергу не дасть підґрунтя для ще більшого розповсюдження різного роду епідемій.

До біологічних чинників виробничого середовища належить сукупність біологічних об'єктів, здатних чинити на працівника шкідливу дію, пов'язану з його виробничою діяльністю.

Ураховуючи механізм і специфіку впливу на працівників, біологічні фактори виробничого середовища поділяють на дві групи:

1) природна група — збудники інфекційних захворювань та інвазії людей, тварин, птахів, природні відходи тваринного світу, продукти розвитку рослин, зокрема продукти цвітіння тощо;

2) виробнича або індустріальна група, до якої входять: фактори промислово-тваринницьких комплексів, виробництво засобів біологічного захисту рослин, антибіотиків, білково-вітамінних концентратів,